

Marianensis. 1616 die lune XXVIII februarii

Visitatio ecclesie sub titulo Annontiationis Domine Nostre, que inservit pro parrochiali loci Muri, cuius titularis est magnificus et multum reverendus dominus Lorentius Palasca a mensibus [*mot écrit après annis, rayé*] decem et octo, cuius annui reditus sunt scutta centum, et animarum cinquecentum.

Im primis visitavit sanctissimum Eucharistie sacramentum, quod conservatur in pixide argentea, cuius copula est argentea, intus deaurata et in eius interiori parte non est substratum corporale.

Tabernaculum est satis decens iuxta loci qualitatem et vires, supra ipsum non adest umbella seu baldachinum.

Non habet tabernaculum ostensorium.

In feria quinta Cene Domini fit sepulchrum, quod de cetero non in pixide ut consuetum erat, sed in sacro calice iuxta rubricas missalis romani conservetur.

Cum sanctissimum viaticum ad infirmos defertur de cetero cum baldachino aut saltem umbella maxime decenti ex corio intusque ex panno sericeo ornata et cum sex luminaribus sericeis unaque ad minus lanterna semper acensa associetur.

Clavis tabernaculi non est deaurata, sine funiculo et florico sericeo, et conservatur in quadam capsula lignea prope altare maius.

Altare maius non est debite longitudinis et altitudinis nec etiam petra sacrata est debite mensure, de qua quamprimum provideri mandat.

[60v] À lateribus ipsius altaris in proprio altari (sunt) aliq(ue) fenestelle seu foramina, que impleri statim mandat, et quod scabellum ipsius altaris a parte anteriori per oncias octo augeatur, de tellaque viridis coloris ad arcendam pulverem mense altaris provideatur.

Fenestra que est a latere evangelii ex vitro aut saltem ex tella cera illinita muniatur ad coerendam pluviam et ventum.

Fenestelaque a cornu epistole fabricetur altitudine a solo cubitorum duorum ad prescriptam formam pro conservanda pelvi cum urceolis tintinabuloque gestatorio dum sacrum fit.

Clavisque affigatur pro appendendo birretto sacerdotis celebrantis.

Altare sub titulo sanctissimi Rosarii nullos habet reditus.

Icona est satis decens.

Mensa altaris non est debite mensure, que latitudine augeatur per oncias quattuor altitudineque per alias oncias quattuor augeatur.

De novoque scabello provideatur latitudine duorum cubitorum et altitudine onciarum octo,

et quod circumdet latera altaris per oncias sexdecim.

Petra sacrata est debite mensure, que in capsula lignea latitudine onciarum duarum includi mandat.

Et mandat quod in omni prima dominica cuiusque mensis ibi celebretur sacra missa cum una collecta sanctissimi Rosarii fiatque in ipso die processio sanctissimi Rosarii cananturque litanie sanctissime Domine Nostre iuxta breves apostolicos, fiatque a cornu epistole fenestela pro conservandis urceolis.

Habent solum duo purificatoria unumque tantum vellum calicis unumque (pallium) ex corio.

Confessionale est indecens et vetustum, caret crate ferrea, figura Christi crucifixi casibusque sanctissimo domino nostro et reverendissimo ordenario reservatis.

Porte ecclesiae (sun[t] nove), remanent diu ac nocte aperte quia carent sera et clavi.

Non habet libros status animarum, baptizatorum, confirmatorum, matrimoniorum atque defonctorum, nec fit aspersionis aquae sancte in die dominico.

[61r] Unaque fit tantum processio in rogationibus ante Accensionem Domini.

Nec fiunt litanie maiores in die sancti Marci.

Supradicta ecclesia Muri est pauperrima massimeque destituta et immunda.

Caretque ferre omnibus debitis ornamentis et superlectibus ad usum sacri altaris ipsiusque ecclesie ex incuria parvaque religione ipsius rectoris, ideo accusatur ipsius inertiam et negligentiam pro qua multari deberetur, cum annui eius redditus sint libre septemcentum supradictusque parochus de raro et maxime raro residet, unde ipsius parrochie populus maxime in divinis patitur.

[...]

Visitavit ecclesiam parochialem sub titulo sancti Ioannis evangelistae loci de Muro de qua est titularis multum <et> reverendus Laurentius Luciani de Palasca, etatis suae annorum 34, animarum 450, et annui redditus librarum 350 vel circa, rector ab annis duobus circiter.

Ecclesia ipsa distat a viciniore habitatione per tertium miliaris, in qua non conservatur (attenta) dicta distantia sanctissimum Eucharistie sacramentum, quod comendamus ac uti laudabilem consuetudinem aprobamus illudque cust(odire) mandamus in oratorio Anunciate in (vico) sup(erio)ri ubi nunc adest.

[47v] Mandatque visitator ut altari provideatur de quatuor paliis colorum quibus utitur ecclesia iuxta anni tempora nec non de planetis, stolis et (bursis) pro calice ; de patenaque argentea deaurata (...) que aderat enea sit condecens¹, quam sconservavimus.

Item sex li[n]teneaminibus albis cum sit fere de predictis altare omnino destitut(um).

Nec non et de tabul[a] (*lire* tela) (viridi) coloris extendenda super altare sacrificio oblato ad extergendam pulverem.

Item (et) de tabula secreta missae continente tabulis deaurata aut nucea gonglutinata.

Item de clavi in pariete iuxta altare maius ad ponendum pileum sacerdotis cellebrantis.

Item ordinat quod baldela altaris adaptetur ad hoc ut circumdat latera altaris saltim per oncias octo et cum sit nimis alta saltim per dimidia extrahatur.

Item etiam de armario sive capsula in qua vestes sacerdotales (conservantur) bene adaptata cum sera et clavi bene tuta.

Item provideatur etiam de pelvi in [48r] qua adsint orciolei coperti goseo² pro sacrificio missae.

Item accomodetur pavimentum ecclesie sive stratum et precipue penes altare maius.

Ita etiam fores ecclesie omnino accomodentur.

Candelabra ostensoria provideantur.

Fons baptismalis. Visitavit dictum fontem existentem in dicta ecclesia in ingressu a parte sinistra, qui est marmoreus et rotundus, verum quia non est pyramidis bene tuta nec sera bene aptata ideo intra tres dies (proximos) adaptari mandat cum alia sera et clavi, adeo ut toto undique (redu[ca]tur), eo maxime quia (divina) sacramenta intus conservantur.

Quando defferunt olea sancta extra fontem semper cum lumine fiat.

Et quod provideatur de vasibus decentioribus in quibus olea sacra conserventur dist(...).

Item et de capsula in qua linteamina sive gosipea ad extergendos infantes.

Item quod clavis fontis muniatur funiculo cum floculo serico viridis coloris nec non et de bursa eiusdem coloris in qua clavis ipsa conservetur, non quidem in loco publico sed sub (alio) particulari (etiam) sub serra et clavi per parochum cust(od)iend(a) per (parochum).

Item quod pyramidis tegatur (conopeo) (picto) et (pigatur) in par[i]ete (inmago) [48v] precursoris Christum baptizantis.

Pulpitum. Provideatur de baldachino ligneo et scala ad usum predicandi verbum Domini nec non et de crucifixo supra suggestorium.

Fenestrele ecclesiae grate ferrea muniantur.

¹ *Condecens*: lecture difficile et mot incertain: *sit (...) indecens* ?

² *Goseo* : *it. guscio*.

Cemeterium circum sepiatur adeo ut animalia minime introhite possint, nec non de ostio cum ianuae patentes (sint), quod arbores olmarum in eo existentes excindantur.

Quod de cruce in medio muniatur.

Hortaturque ut aliaqua misteria passionis Domini in pariete pingantur.

Campanille devastatum ristaretur.

Porte ecclesiae. Intra dies sex sub pena interdicti de seris portis [*sic*] ecclesiae muniantur.